

Best Practice

การพัฒนากล้ามเนื้อมือของเด็กปฐมวัย

โดยการจัดกิจกรรมการประดิษฐ์ดอกไม้ด้วยเปลือกหอย

ชั้นอนุบาลปีที่ 2/1

นางฝาคีหมีะ หมื่นสัน

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ชำนาญการ

โรงเรียนบ้านปากบารา อำเภอละงู จังหวัดสตูล

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

สารบัญ

	หน้า
หลักการและเหตุผล	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	2
การดำเนินงาน / กระบวนการ / วิธีการปฏิบัติ	3
แผนการดำเนินงาน	4
ระยะเวลาในการดำเนินงาน	4
ผลการปฏิบัติงาน	4
ปัจจัยที่ทำให้วิธีการประสบผลสำเร็จ	4
บทเรียนที่ได้รับ / ผลที่เกิด	5
การเผยแพร่ผลงาน	5
ภาคผนวก	

คำนำ

การพัฒนากล้ามเนื้อมือของเด็กปฐมวัย โดยใช้กิจกรรมศิลปสร้างสรรค์การประดิษฐ์ดอกไม้ด้วยเปลือกหอย ชั้นอนุบาลปีที่ 2/1 เป็นการจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้เด็กปฏิบัติจริงตามทักษะกระบวนการ ขั้นสังเกต รับรู้ ขั้นทำตามแบบ ขั้นทำเองโดยไม่มีแบบ ขั้นฝึกทำให้ชำนาญและขั้นฝึกทำตามความคิดสร้างสรรค์ ทำให้เด็กได้รับการพัฒนากล้ามเนื้อมือ ที่เหมาะสมกับวัยและให้มีความพร้อมมากยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณนายอัคนัน อุตมา ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านปากบารา นายจำลอง เพชรหมณี รองผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านปากบารา คณะครูและผู้ปกครองของนักเรียนและขอขอบคุณนักเรียน ชั้นอนุบาลปีที่ 2/1 โรงเรียนบ้านปากบารา ปีการศึกษา 2553 ที่ให้ความร่วมแรงร่วมใจ สนับสนุน ในการทำงานจนประสบความสำเร็จ หวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงาน การจัดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์การประดิษฐ์ดอกไม้ด้วยเปลือกหอยจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องด้านการจัดการศึกษาแก่ครูผู้สอนปฐมวัยต่อไป

ผาติหมีะ หมีนสัน

แบบนำเสนอรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัยที่ดี (Best Practice)

ชื่อผลงาน การพัฒนากล้ามเนื้อมือของเด็กปฐมวัย โดยการจัดกิจกรรมการประดิษฐ์ดอกไม้ด้วย
เปลือกหอย ชั้นอนุบาลปีที่ 2/1

ผู้นำเสนอ นางฟาตีหะหม๊ะ หมีนสัน ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการ
โรงเรียนบ้านปากบารา อำเภอละงู จังหวัดสตูล
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล

e-mail fateemah 7 @ gmail.com

หลักการและเหตุผล

การศึกษาระดับปฐมวัยเป็นการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมของเด็กด้วยการจัดประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาแบบองค์รวมเต็มตามศักยภาพ เด็กปฐมวัยเป็นวัยที่มีพัฒนาการทางด้านร่างกายเปลี่ยนแปลงไปตามวัยอย่างรวดเร็ว ซึ่งพัฒนาการทางร่างกายของเด็กเป็นกระบวนการพัฒนาทั้งกล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก เพราะจะทำให้ร่างกายประสานสัมพันธ์กันได้ดี เคลื่อนไหวได้อย่างคล่องแคล่วว่องไว กล้ามเนื้อเล็กประกอบด้วยนิ้วมือ ฝ่ามือ และข้อต่อของมือซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการหยิบ การจับ การขีดเขียน การปั้นและการตกแต่งสิ่งต่าง ๆ การส่งเสริมการใช้กล้ามเนื้อมือมิใช่เพียงแต่พัฒนากล้ามเนื้อนิ้วมือเท่านั้น แต่ยังเป็นส่งเสริมการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตาด้วย การส่งเสริมพัฒนาการกล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กต้องพัฒนาควบคู่กันไป จึงจะทำให้เด็กได้รับการพัฒนาทางด้านร่างกายเหมาะสมตามวัย จึงจำเป็นต้องได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่อง

จากการที่ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติหน้าที่ครูประจำชั้น อนุบาลปีที่ 2/1 พบว่า นักเรียนมีพัฒนาการใช้กล้ามเนื้อมือ การหยิบจับยังไม่คล่องแคล่วและสอดคล้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์มากนักด้วยเหตุผลดังกล่าวโรงเรียนบ้านปากบาราได้เล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนากล้ามเนื้อมือจึงได้จัดกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนากล้ามเนื้อมือด้วยการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยการประดิษฐ์ดอกไม้ด้วยเปลือกหอยซึ่งเป็นวัสดุที่หาได้ง่ายและมีในท้องถิ่น เพราะบริบทของโรงเรียนบ้านปากบาราอยู่ริมทะเลชายหาดหมู่บ้านปากบารา จึงมีความสะดวกในการจัดหาวัสดุในท้องถิ่นจากธรรมชาติมาประดิษฐ์เป็นของใช้ตกแต่งและทำให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดหาเปลือกหอยมาประดิษฐ์เป็นดอกไม้ได้ซึ่งทำให้เกิดการร่วมมือระหว่างครูผู้ปกครอง และนักเรียน เพราะผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดหาสื่อให้กับบุตรของตน จึงได้จัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยการประดิษฐ์ดอกไม้ด้วยเปลือกหอยเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมือของเด็กปฐมวัยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมือของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2/1 โรงเรียนบ้านป่าบารา อำเภอลง จังหวัดสตูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล
2. เพื่อประดิษฐ์ดอกไม้ด้วยเปลือกหอย ทั้งการประดิษฐ์ดอกไม้พื้นฐาน การประดิษฐ์ดอกไม้ตามแบบ การประดิษฐ์ดอกไม้อย่างอิสระ การประดิษฐ์ดอกไม้ตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2/1

แนวคิด/ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. ทฤษฎีพัฒนาการทางความคิดความเข้าใจของบรุนเนอร์ (Bruner) กล่าวว่า คนทุกคนจะมีพัฒนาการทางความรู้ ความเข้าใจโดยผ่านกระบวนการที่เรียกว่า acting imaging และ Symbolizing เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องไปตลอดชีวิตมิใช่เกิดขึ้นเพียงช่วงใดช่วงหนึ่งในระยะแรกของชีวิตเท่านั้น
2. ทฤษฎีพัฒนาการของกิเซล (Gesell) กล่าวว่า การเจริญเติบโตของเด็กเป็นกระบวนการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจะแสดงออกมาเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงของวุฒิภาวะของระบบประสาท พฤติกรรมเป็นผลมาจากยีนส์ของมนุษย์ ความพร้อมของกล้ามเนื้อและระบบประสาทจะปรากฏเมื่อถึงเวลาที่เหมาะสมและในเวลาใกล้เคียงกัน ซึ่งเป็นวงจรของพฤติกรรม กิเซลใช้พฤติกรรมเป็นเครื่องวัดพัฒนาการออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านกล้ามเนื้อมัดใหญ่ ด้านกล้ามเนื้อมัดเล็ก ด้านภาษา ด้านสังคมและการช่วยเหลือตนเอง
3. ทฤษฎีพัฒนาการของปียาเจต์ (Jean Piaget) กล่าวว่า ความรู้เกิดจากการที่บุคคลมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดกระบวนการทางสติปัญญาที่จะรับข้อมูลเข้ามาสู่โครงสร้างทางปัญญาที่มีอยู่ ซึ่งเรียกว่าการปรับเข้าและปรับขยายข้อมูลที่มีอยู่ให้เข้ากับข้อมูลใหม่ที่ได้รับ ซึ่งเรียกว่าการปรับขยายทำให้เกิดความรู้หรือประสบการณ์ใหม่และเมื่อกระบวนการปรับเข้าและปรับขยายอยู่ในสมดุลก็จะนำไปสู่การพัฒนาสติปัญญาของแต่ละบุคคล
4. แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย เป็นการฝึกทักษะกล้ามเนื้อมือให้ประสานสัมพันธ์กับสายตา เพื่อพัฒนาการด้านร่างกายให้เหมาะสมตามวัย ซึ่งส่งผลให้เด็กรู้จักเหตุและผล ฝึกความอดทน รู้จักการแบ่งปัน เกิดความสามัคคี มีความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการให้แก่เด็กได้ดี
5. หลักการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย
6. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินงาน / กระบวนการ / วิธีการปฏิบัติ

1. กิจกรรมการฝึกทักษะกระบวนการปฏิบัติ ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ 5 ขั้นตอน ดังนี้
 - 1.1) ขั้นสังเกตรับรู้
 - 1.2) ขั้นทำตามแบบ
 - 1.3) ขั้นทำเองโดยไม่มีแบบ
 - 1.4) ขั้นฝึกให้ชำนาญ
 - 1.5) ขั้นฝึกทำตามความคิดสร้างสรรค์
2. แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เป็นแผนการใช้ชุดพัฒนากล้ามเนื้อมือและทักษะการประดิษฐ์ดอกไม้ด้วยเปลือกหอย เป็นแผนการจัดกิจกรรมที่เน้นทักษะกระบวนการปฏิบัติ 5 ขั้นตอน ดังนี้
 - 2.1) ขั้นสังเกตและรับรู้ ให้นักเรียนจับ ดู และดมเปลือกหอย ดูรูปภาพประดิษฐ์ที่ทำจากเปลือกหอย และสนทนาซักถามเกี่ยวกับรูปร่าง สี แหล่งที่มาและประโยชน์ของเปลือกหอย
 - 2.2) ขั้นทำตามแบบ ครูนำเปลือกหอยหลายชนิดมาจัดวางเรียงเป็นรูปดอกไม้ชนิดต่าง ๆ ให้นักเรียนดู สังเกตแล้วให้นักเรียนทำตามทีละขั้นตอน เช่น การติดดอกไม้ด้วยกาวให้เป็นรูปแบบต่าง ๆ ตามแบบของจริง เป็นต้น
 - 2.3) ขั้นทำเองโดยไม่มีแบบ ครูให้นักเรียนนำเปลือกหอยชนิดต่าง ๆ มาประกอบเป็นดอกไม้โดยการใช้ปืนกาวในการติดเปลือกหอยให้เป็นดอกไม้ชนิดต่าง ๆ ตามความคิดของตนเอง
 - 2.4) ขั้นฝึกทำให้ชำนาญ ครูให้นักเรียนฝึกประดิษฐ์ดอกไม้ด้วยเปลือกหอยเป็นดอกไม้ชนิดต่าง ๆ ด้วยตนเองตั้งแต่ต้นจนสำเร็จ ตามรูปแบบที่ครูกำหนดให้
 - 2.5) ขั้นฝึกทำตามความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ครูให้นักเรียนฝึกประดิษฐ์ดอกไม้ด้วยเปลือกหอยพร้อมทั้งตกแต่งให้สวยงาม ตามความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง
3. แบบบันทึกผลการปฏิบัติงาน เป็นแบบสังเกตพัฒนาการในการใช้กล้ามเนื้อและบันทึกผลการปฏิบัติงานของนักเรียน โดยแบ่งระดับพัฒนาการและผลการปฏิบัติงานออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้
 - ระดับที่ 3 ดี หมายถึง การปฏิบัติด้วยตนเองอย่างถูกต้องมั่นใจ
 - ระดับที่ 2 พอใช้ หมายถึง ปฏิบัติด้วยตนเองได้ถูกต้องเมื่อได้รับคำแนะนำ
 - ระดับที่ 1 ปรับปรุง หมายถึง ปฏิบัติด้วยตนเองได้บ้างไม่ได้บ้างแม้ได้รับคำแนะนำ

แผนการดำเนินงาน/ระยะเวลาในการดำเนินงาน

การดำเนินงานพัฒนากล้ามเนื้อมือของเด็กปฐมวัย โดยการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยการประดิษฐ์ดอกไม้ด้วยเปลือกหอย ชั้นอนุบาลปีที่ 2/1 ดำเนินงานแบบวงจร PDCA ดังนี้

P = Plan	1. กำหนดเป้าหมาย
	2. วางแผนการทำงาน
D = Do	1. ลงมือปฏิบัติงานตามแผน
	2. เตรียมวัสดุ อุปกรณ์สำหรับฝึกประดิษฐ์ดอกไม้
	3. ฝึกประดิษฐ์ดอกไม้ด้วยเปลือกหอยตามแบบและขั้นตอน
C = Check	ตรวจสอบผลงานการประดิษฐ์ดอกไม้ด้วยเปลือกหอย
A = Action	ปรับปรุง แก้ไขผลงานให้ดีขึ้น

ระยะเวลาในการดำเนินงาน

ดำเนินการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยการประดิษฐ์ดอกไม้ด้วยเปลือกหอย ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 ระหว่างวันที่ 14 มิถุนายน 2553 ถึง 16 กรกฎาคม 2553 รวม 5 สัปดาห์ๆ 3 วันใน วันอังคาร วันพุธ วันพฤหัสบดี วันละ 40 นาที

ผลการปฏิบัติงาน

นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2/1 ได้มีพัฒนาการทางกล้ามเนื้อมือหลังการจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยการประดิษฐ์ดอกไม้ด้วยเปลือกหอยสูงขึ้น ทั้งนี้จากการจัดประสบการณ์ที่เน้นให้เด็กเรียนรู้ด้วยตนเองจากประสบการณ์ตรงโดยใช้กล้ามเนื้อมือในการปฏิบัติกิจกรรมการประดิษฐ์ดอกไม้ด้วยเปลือกหอย ทำให้นักเรียนสามารถใช้มือในการหยิบจับ ได้แข็งแรง มั่นคง แม่นยำ มากยิ่งขึ้น จึงอาจกล่าวได้ว่า การพัฒนากล้ามเนื้อมือของเด็กปฐมวัยด้วยการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การประดิษฐ์ดอกไม้ด้วยเปลือกหอยสามารถพัฒนาศักยภาพด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาได้เต็มศักยภาพและมีประสิทธิผลสูงขึ้น

ปัจจัยที่ทำให้วิธีการประสบผลสำเร็จ

ปัจจัยที่ทำให้วิธีการพัฒนาจิกรกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยการประดิษฐ์ดอกไม้ด้วยเปลือกหอยประสบผลสำเร็จ คือ

1. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีกลยุทธ์
2. คณะครู นักเรียนทุกคนให้การสนับสนุนและร่วมแรงร่วมใจในการทำงาน
3. ผู้ปกครองให้การร่วมมือสนับสนุนในการจัดหาสื่อเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรม
4. เด็กปฐมวัยมีความสนใจและกระตือรือร้นในการทำงาน
5. มีการประเมินพัฒนาการและปรับปรุงผลการทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง

บทเรียนที่ได้รับ / ผลที่เกิด

ผลที่เกิดจากการจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยการประดิษฐ์ดอกไม้ด้วยเปลือกหอย เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมือของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2/1 มีดังนี้

1. เด็กได้รับประสบการณ์ตรงและมีความพัฒนาการทางกล้ามเนื้อสูงขึ้น
2. เด็กมีความคิดสร้างสรรค์สามารถสรุปองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง
3. เด็กมีความมั่นใจในการทำงาน และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
4. เด็กภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง

การเผยแพร่ผลงาน

1. เว็บไซต์ของ สพป.สตูล
2. เว็บไซต์ของครูบ้านนอกดอทคอม
3. จัดกิจกรรมแสดงผลงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ขอรับรองว่าข้อความข้างต้นนี้เป็นความจริงทุกประการ

ลงชื่อ

ผู้รับรอง

(นายอdannัน อุสมา)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านปากบารา

เอกสารอ้างอิง

พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุญชัย . (2547) . ทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการ . กรุงเทพฯ : บริษัท แอคทีฟ พรินท์ จำกัด .

แหล่งอ้างอิง

<http://edu.swu.au.th>

ผู้สืบค้น : นางสาวดิศหิมาะ หมินสัน

วันที่ : 1 มิถุนายน 2553

<http://courseware.rmutl.ac.th>

ผู้สืบค้น : นางสาวดิศหิมาะ หมินสัน

วันที่ : 1 มิถุนายน 2553

เผยแพร่บนเว็บไซต์
www.kroobannok.com

